



ARKUSZ INFORMACYJNY: ŚWIATOWY DZIEŃ WODY – PRZYSPIESZENIE ZMIAN

www.worldwaterday.org





Co jest nie tak?

Światowy Dzień Wody 2023 ma na celu przyspieszenie zmian w celu rozwiązania kryzysu wodnego i sanitarnego.

Dysfunkcje, występujące w całym cyklu wodnym, spowalniają postęp we wszystkich głównych kwestiach globalnych, od zdrowia po głód, od równouprawnienia po zatrudnienie, od edukacji po przemysł, od katastrof po pokój.

W 2015 roku świat zobowiązał się do realizacji Celu Zrównoważonego Rozwoju (SDG) 6 w ramach Agendy 2030 – obietnicy, że do 2030 roku wszyscy będą bezpiecznie gospodarować wodą i urządzeniami sanitarnymi.

W tej chwili jesteśmy dalecy od realizacji tego celu. Miliardy ludzi i niezliczone szkoły, firmy, ośrodki opieki zdrowotnej, farmy i fabryki nie mogą się rozwijać, ponieważ ich prawo dostępu do wody i urządzeń sanitarnych nie zostało jeszcze zrealizowane.

Co możemy z tym zrobić?

Ty i Twoja rodzina, szkoła i społeczność możecie przyczynić się do naprawy tej sytuacji, zmieniając sposób, w jaki na co dzień korzystacie, konsumujecie i gospodarujecie wodą.

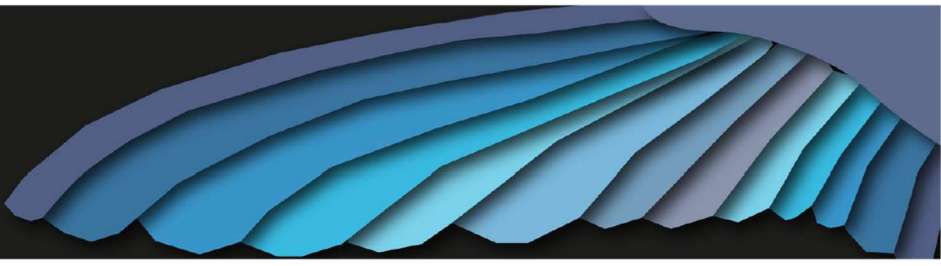
Zmiana Twoich nawyków i wprowadzenie w życie dobrych praktyk powiększą pulę pozytywnych działań, do których zobligowały się też rządy, firmy, organizacje, instytucje i różne koalicje.

Na bazie tych wszystkich obietnic utworzymy program działań na rzecz wody, który zostanie przedstawiony podczas Konferencji Wodnej ONZ 2023 (22-24 marca) – pierwszego tego typu wydarzenia od prawie 50 lat.

Tegoroczny Światowy Dzień Wody to jedyna w pokoleniu okazja do zjednoczenia się i przyspieszenia postępu wokół tematu wody.

Odegraj swoją rolę, robiąc, co możesz.

Po pierwsze, zapoznaj się z przeglądem tego, co tak naprawdę oznacza kryzys wodny i sanitarny.





Czym jest światowy kryzys wodny i sanitarny?

Kiedy mówimy o globalnym kryzysie wodnym i sanitarnym, może być trudno go sobie wyobrazić. Fakty i statystyki są ważne, ale mogą być bezosobowe i nie motywować ludzi do działania.

Jak by to wyglądało, gdybyśmy zastosowali globalny kryzys do społeczności liczącej zaledwie 100 osób?

25 osób musiałoby pobierać nieoczyszczoną wodę ze strumienia lub stawu, często udając się po nią daleko od domu, lub stać w kolejce godzinami i płacić za nią wysoką cenę sprzedawcy. Spożywanie takiej wody sprawi, że osoby te będą chorować, nie będą mogli chodzić do pracy ani do szkoły. Śmierć z powodu chorób, którym można by całkowicie zapobiec, takich jak cholera i tyfus, byłaby stałym zagrożeniem.

22 osoby nie miałyby innego wyboru, jak tylko skorzystać z ulicznych zakamarków, załatwiać się w krzakach lub na polach albo skorzystać z niehigienicznych i dysfunkcyjnych latryn. Kobiety i dziewczęta ucierpiałyby najbardziej, ponieważ są bardziej narażone na nadużycia i ataki. Nie byłyby w stanie odpowiednio zadbać o swoją higienę podczas menstruacji.

46 osób mieszkałoby na obszarach narażonych na choroby, ponieważ ich ścieki i odchody wracałyby do środowiska bez oczyszczania. Pozostałe 54 osoby, posiadające higieniczne toalety podłączone do systemów, które bezpiecznie przetwarzają odpady, pozostałyby w dużej mierze nieświadome tego, jak ważne dla ochrony ich zdrowia i komfortu życia są usługi sanitarne, z których na co dzień korzystają.

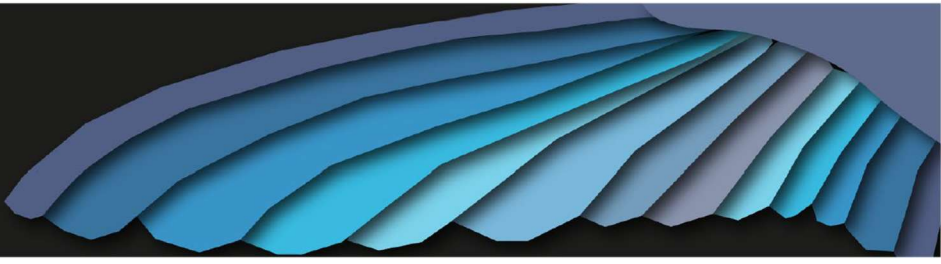
Prawie połowa terenów podmokłych, występujących wokół skupisk ludzkich, w ciągu najbliższych dekad zostałaby utracona, zwiększając ryzyko powodzi.

22 osoby będą pracować lub leczyć się w placówce opieki zdrowotnej, która nie ma podstawowej sieci wodociągowej, co naraża je na zwiększone ryzyko chorób zakaźnych. Wielu z nich będzie leczonych z powodu chorób, którym można było zapobiec, gdyby mieli dostęp do czystej wody i odpowiednich warunków sanitarnych.

Rolnictwo i przemysł w najbliższej okolicy przejęłyby ponad 80 procent dostępnej wody.

Ze względu na zmianę klimatu susze w coraz większym stopniu uderzałyby w zasoby wodne i zaopatrzenie w żywność. Powodzie groziłyby zniszczeniem infrastruktury wodociągowej i sanitarnej oraz zanieczyszczeniem zasobów wodnych.

Jest mało prawdopodobne, aby ludność narażona na takie niedostatki podjęła współpracę z sąsiednimi społecznościami w celu dzielenia się i ochroną wody. Najbiedniejsi i najbardziej bezbronni członkowie społeczności, którzy zostaliby nieproporcjonalnie dotknięci kryzysem, musieliby podjąć walkę z władzami, by poprawić swój dostęp do usług wodno-kanalizacyjnych.



Co mogę zrobić, aby przyspieszyć zmianę?

Światowy Dzień Wody 2023 wzywa ludzi: „Bądź zmianą, którą chcesz ujrzeć w świecie”.

Wykorzystując starożytną historię ludu Keczua o kolibrze, który niesie krople wody aby ugasić wielki pożar lasu, kampania zachęca ludzi do robienia wszystkiego, co w ich mocy, aby pomóc zażegnać kryzys wodny i sanitarny.

W roku 2023 można się zaangażować na trzy sposoby:

1. Ucz się

- Przeczytaj o kryzysie wodnym i sanitarnym oraz poznaj inspirujące historie z całego świata na stronie www.worldwaterday.org
- Zapoznaj się z faktami, dotyczącymi wody, udostępnionymi na stronie www.unwater.org/water-facts
- Dowiedz się o tematach, jakie będą omawiane na Konferencji Wodnej ONZ 2023: sdgs.un.org/conferences/water2023
- Przeczytaj Raport ONZ o Rozwoju Wody, opublikowany 22 marca, pt. „Przyspieszanie zmian: partnerstwo i współpraca” na stronie www.unwater.org/publications/un-world-water-development-report
- Przyjrzyj się problemom wody i warunków sanitarnych w swoim kraju lub regionie:
 - Portal danych SDG 6: www.sdg6data.org/en:washdata.org/data
 - Globalna analiza i ocena warunków sanitarnych i wody pitnej (GLAAS): glaas.who.int/
 - raport WHO i UNICEF 2021 o stanie światowej wody pitnej: www.who.int/publications/i/item/9789240060807
 - raport WHO i UNICEF 2021 o stanie sanitarnym świata: www.who.int/publications/i/item/9789240014473
 - raport WHO i UNICEF 2021 o stanie higieny rąk: www.who.int/publications/i/item/9789240036444.

2. Udostępnij

- Zasoby mediów społecznościowych publikowane po Światowym Dniu Wody, wykorzystujące hashtag #WorldWaterDay do generowania debaty i podnoszenia świadomości – dostępne na stronie www.worldwaterday.org/share
- Stwórz swoją listę działań – wybierz i podziel się tym, co zamierzasz zrobić, aby pomóc rozwiązać kryzys wodny i sanitarny na unwater.org/bethechange.
- Skorzystaj z narzędzia Global Goals, aby utworzyć i udostępnić zdjęcie w mediach społecznościowych wraz z notatką dla światowych liderów na stronie www.worldwaterday.org/share

3. Bądź aktywny

Każdego roku dziesiątki tysięcy ludzi angażuje się w Światowy Dzień Wody w okresie poprzedzającym 22 marca. Udostępniaj zdjęcia ze swoich zajęć, korzystając z #WorldWaterDay. Oto kilka przykładów działań, które możesz zrobić:

Podejmij zobowiązanie do pomocy w rozwiązaniu kryzysu związanego z wodą i kanalizacją na stronie unwater.org/bethechange

- Przetłumacz listę akcji na unwater.org/bethechange na swój własny lub inny język, aby zaangażować w kampanię jeszcze więcej osób.
- Pomyśl o tym, czym jest dla Ciebie woda i warunki sanitarne, i wykonaj pracę plastyczną, piosenkę lub film jako inspirację dla innych.
- Zorganizuj prelekcję w swojej szkole, na uniwersytecie, w społeczności, biurze lub organizacji, aby rozpocząć rozmowę na temat wody i warunków sanitarnych.
- Zorganizuj koncert, przedstawienie lub imprezę sportową, aby zwrócić uwagę na lokalne problemy związane z wodą i warunkami sanitarnymi.
- Jeśli jesteś nauczycielem lub uczniem, zorganizuj/zaproponuj lekcję o wodzie lub zaangażuj całą szkołę w działania związane z wodą i higieną.
- Zorganizuj społeczne sprzątanie lokalnych strumieni, rzek, jezior i plaż.
- Odwiedź jezioro, teren podmokły lub rzekę i dowiedz się więcej o najbliższym ekosystemie wodnym.
- Zorganizuj konkurs fotograficzny lub lokalną wystawę poświęconą wodzie lub urządzeniom sanitarnym.

Jaki jest cel Konferencji Wodnej ONZ 2023?

Konferencja wodna ONZ 2023 to pierwsze takie wydarzenie od 1977 r. To jedyna okazja dla świata do zjednoczenia się wokół problematyki wody i przyspieszenia zmian w kierunku osiągnięcia celu zrównoważonego rozwoju nr 6: woda i warunki sanitarne dla wszystkich do 2030 r.

Konferencja ma na celu zgromadzenie wielu różnych interesariuszy, aby zaangażować się w nowe sojusze i przyjmując zobowiązania, które zaowocują szybkim działaniem.

Rezultatem rozmów i dyskusji będzie program działań na rzecz wody, napędzający postęp w przyszłości.

Czym jest Światowy Dzień Wody?

Co roku Światowy Dzień Wody (22 marca) podnosi świadomość i inspiruje do działań na rzecz walki z kryzysem wodnym i sanitarnym. Jest świętowany przez Organizację Narodów Zjednoczonych, koordynowany przez UN-Water i prowadzony przez jednego lub więcej członków i partnerów UN-Water. Temat został zaproponowany z wyprzedzeniem przez UN-Water i jest zgodny z coroczną publikacją Światowego Raportu o Rozwoju Wody ONZ, publikowanego przez UNESCO w imieniu UN-Water, a jego opracowanie jest koordynowane przez Światowy Program Oceny Wody UNESCO (WWAP).

Wyjaśnienie kluczowych faktów

- 1,4 miliona ludzi umiera rocznie, a życie 74 milionów skróci się z powodu chorób związanych ze złymi warunkami wodnymi, złymi warunkami sanitarnymi i higieną. (WHO 2022)
 - Choroby, którym można zapobiegać, takie jak cholera i dur brzuszny, stanowią śmiertelne zagrożenie dla społeczności żyjących bez bezpiecznie zarządzanej wody i usług sanitarnych, a skutki infekcji robakami jelitowymi i niedożywienia, wynikającego z regularnych ataków biegunki i wymiotów, mogą mieć konsekwencje na całe życie.
- Obecnie 1 na 4 osoby – 2 miliardy ludzi na całym świecie – nie ma bezpiecznej wody pitnej. (WHO/UNICEF 2021)
 - „Bezpieczna” jest skrótem oficjalnego terminu „bezpiecznie zarządzana”, co oznacza wodę pitną znajdującą się na terenie obiektu, dostępną w razie potrzeby i wolną od niebezpiecznych zanieczyszczeń.
- Prawie połowa światowej populacji – 3,6 miliarda ludzi – nie ma bezpiecznych warunków sanitarnych. (WHO/UNICEF 2021)
 - „Bezpieczne urządzenia sanitarne” (oficjalnie „bezpiecznie zarządzane urządzenia sanitarne”) to toaleta, która nie jest dzielona z innymi gospodarstwami domowymi i gdzie odchody ludzkie są bezpiecznie usuwane na miejscu lub usuwane i przetwarzane poza miejscem wytworzenia.
- 494 miliony ludzi nadal praktykuje „wypróżnianie się na otwartej przestrzeni”. (WHO/UNICEF 2021)
 - Wiele osób nie ma wyboru i musi iść do toalety na otwartej przestrzeni – na polach, w krzakach, w rynsztokach i alejkach – często po zmroku, aby uniknąć bycia zauważonym. W innych obszarach obiekty są źle utrzymane, niedostępne lub nieodpowiednie kulturowo, dlatego ludzie odrzucają korzystanie z nich.
- 1,8 miliarda ludzi korzysta lub pracuje w placówkach opieki zdrowotnej bez podstawowych usług wodnych. (WHO 2021)
 - Oznacza to, że prawie jedna czwarta światowej populacji pracuje lub leczy się w przychodniach lub szpitalach, w których dostęp do wody jest odległy o ponad 30 minut marszu lub jest pobierany z niebezpiecznego miejsca, takiego jak źródło, rzeka lub staw.
- Na całym świecie 44 procent ścieków z gospodarstw domowych nie jest bezpiecznie oczyszczanych. (UN-Water 2021)
 - Oznacza to, że prawie połowa wszystkich ścieków wypływających z gospodarstw domowych – z ich toalet, zlewów, odpływów i rynien – wraca do natury bez usuwania szkodliwych treści.



- Mokradła są osuszane na potrzeby rolnictwa, a od 1900 r. utracono ich ponad 50 procent. (UNEP)
 - To jedno z wielu powiązań między kryzysami wodnym i klimatycznym. Utrata terenów podmokłych powoduje usunięcie siedlisk dla wielu gatunków zwierząt, zmniejszenie ilości żywotnych roślin i gleb wychwytyjących dwutlenek węgla oraz zniszczenie ekosystemu, który w naturalny sposób filtruje wodę i chroni przed powodzią.
- Przewiduje się, że globalne zapotrzebowanie na wodę (w poborze wody) wzrośnie o 55 procent do 2050 r., głównie z powodu rosnącego zapotrzebowania ze strony przemysłu (wzrost o 400 procent). (OECD 2012)
 - Rosnące populacje będą konsumować więcej wszystkiego. Woda jest ograniczonym zasobem, którego coraz bardziej brakuje. Dlatego musimy natychmiast zwiększyć wysiłek na rzecz ochrony tego dobra i znacznie wydajniej i sprawiedliwiej eksploatować jej zasoby.
- 72% wszystkich pobrań wody jest wykorzystywanych przez rolnictwo, 16% przez gospodarstwa domowe i usługi, a 12% przez przemysł. (UN-Water 2021)
 - Rolnictwo jest zdecydowanie największym konsumentem wody na świecie. W miarę wzrostu populacji i zapotrzebowania na żywność musimy sprawić, by rolnictwo było bardziej wydajne pod względem zużycia wody.
- Chłodzenie elektrowni odpowiada za 43 procent całkowitego poboru słodkiej wody w Europie (ponad 50 procent w kilku krajach), prawie 50 procent w USA i ponad 10 procent krajowego pułapu wodnego w Chinach. (ONZ 2014)
 - Ponownie, jest to związek między działaniami dotyczącymi wody, a działaniami dotyczącymi zmian klimatycznych. Im szybciej odejmiemy od wodochłonnej produkcji energii, tym szybciej będziemy w stanie zredukować emisję gazów cieplarnianych i zmniejszyć zużycie wody.
- Tylko 24 kraje zgłosiły, że wszystkie ich baseny transgraniczne są objęte porozumieniami o współpracy. (UNESCO i UNECE 2021)
 - Większość krajów posiada zasoby wodne – jeziora, rzeki, warstwy wodonośne wód podziemnych – które leżą nad lub pod granicami państwowymi. Ponieważ zapotrzebowanie na wodę wzrasta, a zmiany klimatyczne odbijają się na zasobach wodnych, istnieje wyraźna potrzeba współpracy krajów w celu zarządzania tymi kluczowymi zasobami.